

1. Etkinlik

Aşağıda anlamları verilen kelimeler metinde geçmektedir. Bu kelimeler bulmacada gizlenmiştir. Kelimeleri bulunuz ve anlamlarının yanlarındaki alana yazınız.

Gezmek, tanımak, görmek, dinlenmek amacıyla geziye çıkan (kimse).

GEZGİN

Türlü üflemeli ve vurgulu çalgılardan oluşan ve genellikle geçit törenlerinde kullanılan mızıkacılar topluluğu veya takımı.

BANDO

Eğlenmek veya bir olayı kutlamak amacıyla birçok kimsenin bir araya gelerek yedikleri yemek.

ZİYAFET

Bir iş için bilgi veya yol sormak, görüş almak, istişare etmek, müracaat etmek.

DANIŞMA

Kendini büyük gören, büyülenen, gururlu.

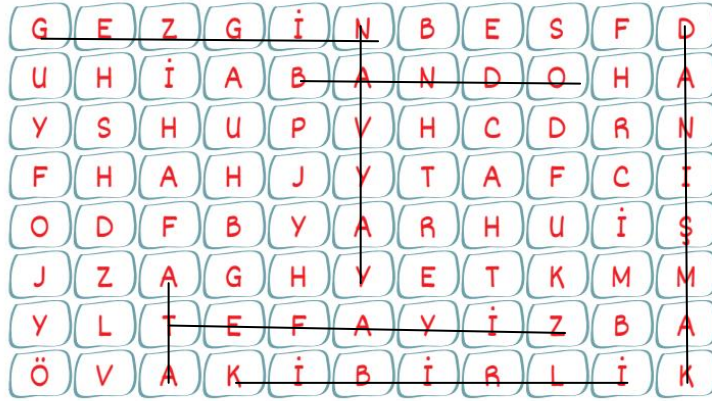
KIBIRLI

Eni boyundan ve derinliğinden çok olan, basık ve geniş.

YAYVAN

Dedelerden ve büyükbabalardan her biri, baba.

ATA

Anlamını öğrendiğiniz kelimeleri birer cümle içerisinde kullanıp yazınız.

Atalarımız bizim için uğraşmışlardır.

Yayvan kaplarda yemek yemek zordur.

Kibirli olmak güzel bir huy değildir.

Her binanın girişinde bir danışma olmalıdır.

Düğünde ziyafet varmış.

Okullarda bando takımı olmalıdır.

Gezgin birisi olmak çok güzel.

2. Etkinlik

“Leylek ile Tilki” metninin konusunu ve ana fikrini yazınız.

Metnin konusu:

Leylek ile tilki arasında geçen bir arkadaşlık hikayesi.

Metnin ana fikri:

Eskiden yaşanan bazı olaylar yeni yaşanacak olaylara kötü örnek olabilir. Yeni arkadaşlıkların olabileceğini unutmamalıyız. Aklimızı kullanmalı ve iyice araştırmalıyız.

3. Etkinlik

Metindeki olayların oluş sırasını dikkatle düşününüz. Aşağıdaki görselleri oluş sırasına göre numaralar vererek sıralayınız.

3

4

1

2

4. Etkinlik

Aşağıdaki soruları metinden hareketle cevaplayınız

● Tilki, leyleği neden yemeğe davet ediyor?

Tilki gezginlere imrenirdi. İsterdi ki bir gezgin arkadaşı olsun, o dünyayı anlatsın, tilki de ona yemek versin, mırıl mırıl sorular sorsun. Diye davet ediyor.

● Leyleğin annesi, neden leyleğin yemeğe gitmesini istemiyordu?

Annesi tilkiler hakkında hep kötü şeyler işittiği için bu yemek çağrısını kabul etmekte zorlanıyordu.

● Tilkinin annesi, tilkiye, leylekle ilgili neler söylüyor?

“Şu davetlerde neden böyle bol bol yemek yaparız bilmem ki...” dedi anne tilki,
“Boşuna harcıyoruz her şeyi, çöpe dökeceğiz, yazık...” dedi.

● Leylek, tilkiye hediye olarak ne götürüyor?

Davet günü leylek, elinde bir paketle kapıya dikildi. Paketin içinde leyleğin çorba içmek için getirdiği vazo vardı.

● Tilki, leyleği nasıl karşılıyor?

● Leylek ve tilki neler konuşuyorlar?

● Tilki, leyleğe hediye olarak ne götürüyor?

● Leyleğin, tilkinin kendisine yaklaşımını görünce utanmasının nedeni nedir?

Kapıdaki bando onu şaşırttı doğrusu, şiir okuyan karga ise aklını başından aldı.
Kapı açıldı, tilki güzelce giyinmiş bir şekilde karşıladı.

82

Tilki leyleğe hediye olarak ayna götürüyor.

Tilki-“Ooo, ne kadar nazıksın... Niye zahmet ettin?”

Leylek-“Bulutlar yatağımız değildir.” dedi. “Sazlıklara iner orada uyuruz.

Gökyüzü yükseldikçe ısınmaz, tam tersine soğur, bulutlar bildiğin su buharıdır. Göller aynamızdır bizim, orada kendimizi izler, tüylerimizi fırçalarız. Soğuk sevmeyiz, sıcak ülkelerle gideriz hep...” dedi.

Çünkü tilki eski hikayelerde anlatıldığı gibi değildir. Leyleği çok iyi karşılamış ve ağırlamıştır.

5. Etkinlik

Gerçek anlam: Bir kelimenin aklımıza ilk gelen anlamıdır. Kelimelerin, sözlükte yer alan ilk anlamları gerçek anlamlarıdır. Kelimelerin gerçek anlamlarına sözlük anlamı da denir: "Bugün hava soğuk." cümlesindeki tüm kelimeler gerçek anlamındadır.

Mecaz anlam: Bir ilgi veya benzetme sonucu kelimenin gerçek anlamından tamamen uzaklaşarak kazandığı anlamlarına mecaz denir. Mecaz anlamda kullanılan kelimeler, genellikle soyut anlam kazanır: "Bana neden soğuk davranıyorsun?" cümlesinde "soğuk" kelimesi mecaz anlamlıdır.

Terim anlamı: Bir kelimenin bilim, sanat, spor ya da meslek alanına özgü kavramları karşılığında kazandığı anlama terim anlamı adı verilir: "Okul, öğrenci, öğretmen, karne" kelimeleri eğitim öğretimle ilgili terimlerdir.

a. "Leylek ile Tilki" metninde geçen gerçek, mecaz ve terim anlamlı kelimeleri aşağıdaki tabloda uygun yerlere yazınız.

Gerçek anlamlı kelimeler	Mecaz anlamlı kelimeler	Terim anlamlı kelimeler
kızıl tilki	Tilkilerin yemeğe gitmesi	gezgin
peynir	kurnaz ve cimri tilki	bando
meyveler	Ellerini ovuşturmak	
annesi	kibirli yüz	

b. "Bozulmak" kelimesinin sözlükteki anlamlarını inceleyiniz. Kelimenin gerçek veya mecaz anlamlarını yanlarına yazınız.

Bozulmak

- Bozma işine konu olmak. Televizyonu kim bozdu?
- Yiyeceğin kokması, yenilemeyecek duruma gelmesi, ekşimesi. Yoğurt bozulduğu için atmam gerekir.
- Dağılmak, bozguna uğramak. Düşman orduları bozuldu.
- Bir aracın arızalanması. Arabamız bozuldu.
- İyi ve değerli niteliğini yitirmek. Selin ile aramız bozuldu.
- Bir şeye kızmak, içermek.
- Sağlığını yitirip zayıflamak. Dedemin sağlığı iyice bozuldu.

Metinden "bozulmak" kelimesini bulunuz. Kelimenin, metinde kaçınıcı anlamıyla kullanıldığını açıklayınız.

Bozulmak kelimesi metinde 6.anlamda kullanılmıştır.

Ayağa kalmayınca babası biraz bozuldu.

6. Etkinlik

"Tilki ile Leylek" metninden alınan aşağıdaki paragrafı okuyunuz.

Şair dostu karga, o gün için bir şiir yazdı tilkiye, annesiyle elbirliği edip öyle bir sofraya hazırladılar ki değil bir leylek, beş leylek gelse karnı doyardı.

"Şu davetlerde neden böyle bol bol yemek yaparsız bilmem ki..." dedi anne tilki, "Boşuna harcıyoruz her şeyi, çöpe döküceğiz, yazık..."

Tilki, neşesini bozmak istemediği için olacakları iyi tarafından düşündü: "Artarsa dostlarımıza dağıtırız anneciğim. Bu yemeğe hiçbir şey olmaz. Yeter ki paylaşalım!" dedi.

a. Tilkinin sözlerinden hareketle yiyecekleri israf etmemenin önemi konusunda bir konuşma yapınız. Konuşmanızı yaparken kurallara uygun hareket etmeyi unutmayınız. Ayrıca konuşmanızı destekleyecek örnekleri doğru yerde kullanınız. Arkadaşlarınızı dinlerken nezaket kurallarına uyunuz.

b. Yiyeceklerinizi israf etmemek için evinizde neler yaptığınızı aşağıdaki yazma alanına yazınız.

İsrafın miktarı ne olursa olsun zararı büyüktür. Küçük sanılan şeyler, yan yana geldiği zaman büyük rakamlar, değerler ortaya çıkar. Dakikada on damla kaçırılan bir musluk ayda 170 litre su akıtıyormuş.

Evimizde israfı önlememiz için annem ve babam bize sürekli hatırlatma yapar. Herkes önüne konulan yemeği bitirir. Diş fırçalarken musluğu açık bırakmayız.

Kullanmadığımız zaman elektrikler açık olmaz. Unutmuşsak bile babam git oğlum bir bak odanın ışığı yanıyor mu? Der.

Yazınızı bitirdikten sonra tekrar okuyarak tespit ettiğiniz yazım ve noktalama yanlışları varsa bunları düzeltiniz. Yazınızı arkadaşlarınıza okuyunuz.

Sonraki Derse Hazırlık

Dürüstlük ve doğrulukla ilgili karikatürler araştırınız. Bulduğunuz karikatürlerden birkaçını sınıfa getiriniz.